

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 13 mei 2026
Betreft Geannoteerde Agenda Raad voor Concurrentievermogen 28 en 29 mei
2026

Ons kenmerk
DEIZ / 106340781

Geachte Voorzitter,

Op 28 en 29 mei 2026 organiseert het Cypriotisch voorzitterschap een Raad voor Concurrentievermogen over de onderdelen 1) industrie en interne markt en, 2) onderzoek en innovatie en 3) ruimtevaart. Met deze brief stuur ik u de geannoteerde agenda met daarin een beschrijving van de discussiepunten en de Nederlandse inzet. Het onderdeel onderzoek en innovatie stuur ik mede-namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Verder wil ik uw Kamer informeren over het non-paper dat Nederland samen met België, Luxemburg en het secretariaat-generaal van de Benelux heeft opgesteld ter beïnvloeding van het aangekondigde EU Skills Portability Initiative. De dienstensector vertegenwoordigt een aanzienlijk deel van de Europese interne markt, waarop voor bedrijven en beroepsbeoefenaars nog veel winst te behalen valt. In het najaar van 2026 verwacht de Europese Commissie in dat verband langs drie actielijnen te komen met (wets)voorstellen, die gaan over vaardigheden en gereguleerde beroepen. Dit zijn: 1) verdergaande digitalisering en transparantie van vaardigheden; 2) modernisering van de erkenning van gereguleerde beroepen; en 3) vereenvoudiging van de erkenning van kwalificaties en vaardigheden voor derdelanders. De uitgangspunten van het non-paper sluiten aan bij de conclusies van de Letta-, Draghi- en Wennink-rapporten, het Benelux-jaarplan en het coalitieakkoord, met oog voor zowel economische belangen als niet-economische, publieke belangen.

Het Skills Portability Initiative draagt ertoe bij dat het vrij verkeer van personen en diensten op de interne markt wordt bevorderd. Het kabinet zal in Brussel benadrukken dat het voor het concurrentievermogen belangrijk is om te zorgen dat: 1) beroepsbeoefenaars verworven vaardigheden ook in andere EU-landen kunnen inzetten; 2) erkenningsprocedures voor gereguleerde beroepen efficiënter kunnen verlopen; 3) de EU-inzet op beroepskwalificaties van zogeheten derdelanders goed aansluit op behoefte in de lidstaten. In het non-paper wordt opgeroepen om in de Commissievoorstellen rekening te houden met de nationale bevoegdheden rondom arbeidstoelating en de complexiteit van de huidige erkenningssituatie, waarin onderling vertrouwen centraal staat en interoperabiliteit met bestaande initiatieven van belang is.

Via deze weg informeer ik u ook over het European Product Act non-paper. Nederland zal, samen met Finland, Portugal en Zweden, dit paper tijdens de Raad onder de aandacht brengen. De Europese Commissie presenteert in september 2026 een European Product Act (EPA). De EPA ziet op de herziening van horizontale productregelgeving die de veiligheid van producten waarborgen. Het bevat een herziening van i) de markttoezichtverordening, ii) de verordening conformiteitsbeoordeling, accreditatie en CE-markering, en iii) de normalisatieverordening. Nederland zet met het non-paper in op drie overkoepelende thema's: modernisering van het wetgevend kader, digitalisering en verbetering van Europese samenwerking, en versterking van het gelijk speelveld. Centraal staat het verminderen van de regeldruk.

Heleen Herbert
Minister van Economische Zaken en Klimaat

Inleiding

De Raad voor Concurrentievermogen (hierna: Raad) op 28 en 29 mei a.s. staat in het teken van twee onderdelen: 1) Interne markt & Industrie, 2) Onderzoek en Innovatie en 3) Ruimtevaart. Deze indeling wordt ook aangehouden in de geannoteerde agenda.

Interne Markt en Industrie (28 mei 2026)

Industrial Accelerator Act: hoe de toegang tot de interne markt het best kan worden benut door middel van Europese preferenties en koolstofarme maatregelen

(Beleidsdebat)

Toelichting agendapunt

Als onderdeel van de Clean Industrial Deal, heeft de Europese Commissie (hierna: de Commissie) afgelopen 4 maart de Industrial Accelerator Act (hierna: IAA) gepubliceerd. Met de IAA wil de Commissie de economische veiligheid, strategische autonomie en concurrentiekracht van de EU versterken door de schone industriële capaciteit te vergroten, in (strategische) sectoren te versnellen en de werking van de interne markt te verbeteren.

Nederlandse positie

Op 10 april heeft het kabinet uw kamer in het BNC-fiche geïnformeerd over de Nederlandse positie rond de gehele IAA.¹ Tijdens het beleidsdebat bij de Raad zal de focus met name liggen op de maatregelen rond oorsprongscriteria en koolstofarme productnormen. Het kabinet ziet een grote rol voor koolstofarme productnormen om de transitie naar een schone industrie te stimuleren en vraagcreatie te bevorderen. Productnormen zijn non-discriminatoir en bevorderen het gelijke speelveld tussen alle producenten in een sector. Het kabinet denkt dat de huidige percentages voor productnormering niet hoog genoeg zijn om op de lange termijn significant impact te maken. Tijdens de Raad zal het kabinet de Commissie oproepen te kijken hoe per strategische sector transitiepaden naar schone en competitieve productieprocessen eruit kunnen zien en welke (gradueel toenemende) productnormen daar eventueel bij passen. Tot slot zal het kabinet de Commissie oproepen een duidelijke en eenduidige definitie van 'koolstofarm' te presenteren, zodat in de gehele EU dezelfde standaard wordt gehanteerd.

Zoals in het BNC-fiche is weergegeven, is het kabinet terughoudend met de inzet van oorsprongscriteria. Hoewel het instrument gebruikt kan worden om de weerbaarheid van de Unie te versterken en strategische markten kan stimuleren, zou het instrument alleen moeten worden ingezet als lichtere instrumenten niet afdoende zijn en inzet proportioneel, tijdelijk en gericht is. Tot slot moet de inzet verenigbaar zijn met internationale juridische verplichtingen van de EU. Het kabinet weegt per geval zorgvuldig af of de kosten opwegen tegen de baten.

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2026/04/10/fiche-verordening-industrial-accelerator-act>
Kamerstuk II (2026D17202)

Krachtenveld

Het krachtenveld in de EU rond de IAA tekent zich momenteel nog af. Uit de lopende discussies blijkt met name dat nog onduidelijkheid bestaat rondom de reikwijdte en toepassing van sommige bepalingen in de IAA (bijvoorbeeld de definitie van 'koolstofarm'). Hier zal het kabinet tijdens de Raad ook aandacht voor vragen, omdat het wil voorkomen dat de IAA tot onnodige regeldruk of moeilijk uitvoerbare maatregelen leidt. Rondom de toepassing van oorsprongscriteria is het krachtenveld duidelijker zichtbaar. Sommige lidstaten willen een ruimere toepassing van het principe, terwijl een andere groep lidstaten pleit voor voorzichtigheid in het gebruik van het principe vanwege de risico's op regeldruk, innovatiepotentieel, investeringsklimaat en de relatie met gelijkgestemde handelspartners.

28ste regime (Beleidsdebat)

Toelichting agendapunt

De Raad bespreekt het Commissievoorstel betreffende het vennootschapsrechtelijk kader van de 28ste regeling – "EU Inc." (het 28ste regime). Dit is een optioneel vennootschapsrechtelijk regime voor ondernemingen binnen de EU, dat een nieuwe Europese rechtsvorm introduceert, de EU Inc., die naast bestaande nationale en internationale rechtsvormen zal bestaan. Met deze overall in de EU gelijke en herkenbare rechtsvorm, beoogt de Commissie het starten, opschalen en stoppen van ondernemingen in de EU beter te faciliteren en zo het concurrentievermogen van Europese bedrijven en de Europese economie te versterken. Het voorstel wordt momenteel behandeld op ambtelijk niveau in de Raadswerkgroep Ondernemingsrecht.

Nederlandse positie

Het kabinet is voorstander van de ontwikkeling van een 28ste regime dat daadwerkelijk tegemoetkomt aan de behoeften van belanghebbenden, zoals bedrijven en werknemers binnen de EU, en dat bijdraagt aan de versterking van de concurrentiepositie van bedrijven in de EU. Dit sluit aan bij de ambitie uit het coalitieakkoord om de interne markt te voltooien.

Een 28ste regime kan belangrijke economische kansen bieden, omdat het een alternatief biedt voor ondernemingen die nog steeds geconfronteerd worden met significante fragmentatie van nationale regelgeving binnen de interne markt. Het kabinet constateert dat ondernemingen in de EU te maken hebben met teveel administratieve lasten bij grensoverschrijdend ondernemen, waardoor het met name ook voor start- en scale-ups moeilijker is op te schalen in de EU en om financiering aan te trekken. Daardoor kunnen Europese bedrijven moeilijker concurreren met bedrijven buiten de EU.

Wel heeft het kabinet kritische vragen en zorgen bij het voorstel. Voor het kabinet is het van belang voor de effectiviteit van het voorstel dat de nieuwe rechtsvorm die wordt geïntroduceerd betrouwbaar is en rechtszekerheid biedt. Momenteel ontbreken de noodzakelijke waarborgen in het voorstel om misbruik, fraude en witwassen met de EU Inc. te voorkomen. Daarnaast heeft het kabinet kritische vragen over de keuze voor de rechtsgrondslag.

In lijn met de conclusies van de Europese Raad van 19 maart 2026 om uiterlijk eind 2026 een politiek akkoord met het Europees Parlement over het voorstel te bereiken, vindt het kabinet het belangrijk dat er snelheid wordt gemaakt in de onderhandelingen over het voorstel. Het kabinet zal de visie zoals uiteengezet in het BNC-fiche uitdragen in de Raad.

Krachtenveld

Onder de lidstaten is er brede steun voor de doelstelling en spoedige afronding van dit dossier. Daarbij worden in lijn met de Nederlandse zorgen in het voorlopige eerste commentaar door een significante groep lidstaten wel kritische vragen gesteld over het hoofdstuk over insolventierecht, de rechtsgrondslag (waaronder voor de fiscale elementen) en mogelijk misbruik door de EU Inc. en het risico op fraude.

Raadsconclusies duurzaam en competitief toerisme voor de toekomst

De raadconclusies "Building a sustainable and competitive tourism sector for the future" geven richting aan een toekomstbestendige en weerbare toerisme sector in Europa. Deze conclusies sluiten aan bij het Nederlandse toerisme beleid. Naar verwachting zullen alle lidstaten akkoord gaan met de conclusies.

Impact van de crisis in het Midden-Oosten op de toerismesector

(Beleidsdebat)

Toelichting agendapunt

Tijdens het debat zal gesproken worden over de effecten van de crisis van het Midden-Oosten op de toerismesector. Belangrijkste effecten zijn teruglopende boekingen, met name door stijgende brandstofprijzen en onzekerheid over beschikbaarheid van vluchten. Vliegtickets en toeslagen worden duurder, waardoor (intra-)Europese bestemmingen populairder worden. Reisondernemers en touroperators zien de winstmarges onder druk komen. Voor Nederland is het effect tot nu toe beperkt. Dit komt omdat Nederland verreweg de meeste toeristen uit eigen land of uit Duitsland ontvangt en die markten zijn voor nu stabiel. Samen met de reissector en het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen blijft het kabinet de effecten monitoren.

Nederlandse positie

Nederland ziet op EU-niveau toevoegde waarde in informatie-uitwisseling en monitoring van de effecten van de crisis, zoals het delen van data en goede voorbeelden. Daarnaast is coördinatie belangrijk, met name op het gebied van connectiviteit en transportvraagstukken. Mochten er extra EU-maatregelen nodig zijn dan moeten deze proportioneel, gericht en uitvoerbaar zijn en niet zorgen voor onnodige administratieve lasten voor de sector.

Krachtenveld

Op dit moment is de rol van de EU vooral om te zorgen voor goede informatie-uitwisseling en monitoring. Er zijn enkele landen die graag zouden zien dat er extra ruimte voor staatsteun komt voor de toerisme sector of speciale

crisismaatregelen voor de toerisme sector. Naar verwachting is hiervoor geen meerderheid in de Raad.

Kernuitdagingen: De Europese Chemische Industrie (Lunchdebat)

Toelichting agendapunt

De Europese energie-intensieve industrie bevindt zich momenteel in een *perfect storm*: hoge energieprijzen en (oneerlijke) concurrentie uit derde landen, in combinatie met koolstofbeprijzing verzwakken de internationale concurrentiepositie met risico op sluitingen en verplaatsing van productie tot gevolg. Vooral de chemiesector wordt hier hard door geraakt.

Vorig jaar juli heeft de Commissie, onder de Clean Industrial Deal, haar actieplan voor de chemische industrie gepubliceerd.² Hieruit is o.a. de *Critical Chemicals Alliance* ontstaan. Binnen deze alliantie wordt gewerkt aan gerichte adviezen voor oplossingen op Europees niveau. Tijdens het lunchdebat zal worden gesproken over de huidige situatie van de chemie-industrie.

Nederlandse positie

De chemiesector is voor Nederland een sector van groot strategisch en economisch belang. De sector heeft een centrale rol in tal van waardeketens, draagt bij aan verschillende strategische sectoren (van gezondheid tot defensie), is grondig verweven in de energie-infrastructuur en heeft een groot potentieel voor circulariteit en innovatie. Tegelijkertijd kent deze sector grote fossiele afhankelijkheid en is deze verantwoordelijk voor een groot deel van de industriële uitstoot in Nederland en de EU. Het is daarom de inzet van het kabinet om de industrie te verduurzamen als beste weg naar een sterke chemiesector die zorgt voor welvaart, weerbaarheid en open strategische autonomie.

Europees beleid speelt hierin een belangrijke rol. Alleen wanneer maatregelen, bijvoorbeeld vraagcreatie naar groene chemie, op Europees niveau worden genomen kan het interne gelijke speelveld adequaat worden bewaakt. Mede om deze reden is Nederland sterk vertegenwoordigd in de Europese *Critical Chemical Alliance*, o.a. als voorzitter van de werkgroep voor marktcreatie.

Krachtenveld

Er bestaat brede consensus, zowel bij de Commissie als onder de lidstaten, dat de chemiesector van strategisch belang is voor de EU en daarom adequaat moet worden ondersteund in de transitie. De mate waarin lidstaten het voortouw nemen bij de vormgeving van Europees beleid voor de sector hangt in belangrijke mate samen met de aanwezigheid van chemische industrie in de betreffende lidstaten. Naast Nederland zijn dat bijvoorbeeld Frankrijk, Duitsland en Italië. Tot op heden is er geen sprake van noemenswaardige tegenstand op dit dossier.

---

² BNC Fiche: *Chemie Actieplan* (Kamerstuk 22112-4160), 12 september 2025.

Onderzoek en innovatie (29 mei 2026)

Dit deel van de Geannoteerde Agenda is mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gaat enkel over het onderzoeks- en innovatiedeel van de Raad.

Horizon Europe (2028-2034), het tiende kaderprogramma voor onderzoek en innovatie

(Aanname algemene oriëntatie)

Toelichting agendapunt

Het huidige kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (O&I), Horizon Europe, loopt tot en met 2027. Op 16 juli 2025 heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan voor het volgende kaderprogramma, Horizon Europe (2028-2034). Het Cypriotisch voorzitterschap wil in het onderhandelingsproces over dit voorstel de volgende stap zetten: een *gedeeltelijke algemene oriëntatie (Partial General Approach)*. Dit is een politiek besluit, een Raadsakkoord, waarin de Raad een standpunt inneemt over een wetgevingsvoorstel over de gehele breedte van het Commissievoorstel over Horizon Europe (2028-2034). Onder de 'Nederlandse positie' wordt verder ingegaan op de inhoud van het voorliggende beoogde Raadsakkoord.

In deze fase van het onderhandelingsproces betreft het echter een *gedeeltelijk* standpunt, omdat enkele elementen van het voorstel raken aan bredere onderhandelingen. Dit gaat onder andere over de budgetindicaties in de context van onderhandelingen over het meerjarig financieel kader (MFK) en de samenhang van het Horizonprogramma met andere Europese programma's onder het MFK. Deze bredere onderhandelingen vinden separaat plaats en kunnen daarna verwerkt worden.

Op het moment van schrijven van deze Geannoteerde Agenda is nog niet duidelijk of er daadwerkelijk een gedeeltelijke algemene oriëntatie op de agenda van de Raad van 29 mei zal staan. Dit is afhankelijk van besluitvorming in Coreper op 20 mei. Mocht er in Coreper geen overeenstemming worden bereikt, dan zal het Cypriotisch voorzitterschap een voortgangsrapportage over het verloop van de onderhandelingen in de Raad presenteren.

Nederlandse positie

Uw Kamer is in september 2025 via het BNC-fiche geïnformeerd over de kabinetsappreciatie van het Commissievoorstel³ en in aanloop naar de Raad van 9 december 2025 over de voortgang onder het Deense voorzitterschap met betrekking tot het wetgevende pakket voor Horizon Europe.⁴ Tijdens de afgelopen Raden is via beleidsdebatten sturing gegeven op belangrijke deelonderwerpen zoals O&I voor dual-use, veiligheid en defensie, strategische prioriteiten en toekomstige Europese O&I-partnerschappen.

---

³ Kamerstuk 22 112, nr. 4154, BNC fiche Voorstel verordening Horizon Europe 2028-2034

⁴ [Aanbiedingsbrief met geannoteerde agenda Raad voor Concurrentievermogen 8 en 9 december 2025 | Kamerstuk | Rijksverheid.nl](#)

Zoals beschreven in het BNC-fiche is het kabinet in grote lijnen positief over het Commissievoorstel. Het Draghi-rapport heeft duidelijk gemaakt dat de versterking van het Europees concurrentievermogen essentieel voor de toekomst van de EU. Draghi geeft het belang aan van Horizon Europe voor het stimuleren van innovatie en concurrentievermogen in Europa. Het kabinet heeft in reactie op dit rapport benadrukt dat O&I de katalysatoren zijn voor productiviteit en welvaart. Ook zijn het Horizon Europe-programma en diens voorgangers van groot belang voor Nederland, gezien de succesvolle deelname van Nederlandse wetenschappers en innovators. Sinds het begin in 2021 hebben Nederlandse deelnemers al ongeveer € 1 miljard per jaar ontvangen uit het Horizon programma, wat neerkomt op een retour van 8,6%.⁵ Het aandeel dat Nederland ontvangt uit Horizon Europe, is bijna tweemaal zo hoog als het aandeel dat Nederland bijdraagt aan de Europese begroting.⁶ Daarnaast is zeker in de huidige geopolitieke context Europese samenwerking op O&I cruciaal om als Europa, en daarmee Nederland, te kunnen concurreren en samenwerken op het wereldtoneel.

Het voorstel zet de succesvolle instrumenten uit het huidige kaderprogramma voort, via een vergelijkbare pijlerstructuur, bestaande uit de vier pijlers; I) Excellente Wetenschap, II) Concurrentievermogen en Maatschappij, III) Innovatie en IV) Europese onderzoeksruiimte. Toekenning van middelen zal wederom plaatsvinden op basis van de criteria 'excellentie' en 'impact'. Het Europese kaderprogramma ondersteunt op een samenhangende en integrale wijze het hele spectrum van O&I: van fundamenteel onderzoek tot innovatie, commercialisatie en maatschappelijke impact en van nieuwsgierigheid-gedreven tot thematisch gestuurde O&I. Daarnaast steunt het kabinet de vereenvoudiging van het programma en verwelkomt het kabinet de verbinding met het nieuw voorgestelde Europese Concurrentievermogenfonds (ECF), zodat het gehele ontwikkeltraject zo goed mogelijk wordt ondersteund en resultaten niet onbenut blijven. Het kabinet heeft in het BNC-fiche indertijd ook een aantal aandachtspunten benoemd welke verheldering of aanpassing vragen in het Commissievoorstel. Dit betreft onder meer de vormgeving van de voorgestelde samenhang met het ECF.

In het Raadsakkoord, voor zover deze op het moment van schrijven bekend is, zijn veel zorgen van Nederland weggenomen conform de inzet uit het BNC-fiche. Zo zijn de kennisveiligheidsvoorwaarden beter ingebed en staat niet meer opgenomen dat er uitsluitend met gestandaardiseerde salarisvergoedingen gewerkt gaat worden. Een aantal punten verdient echter nadere aandacht. De belangrijkste openstaande punten op dit moment betreffen de mechanismen voor strategische prioriteitsbepaling en de daarmee samenhangende aansturing tussen Horizon Europe en het ECF, de benodigde inzet om de O&I-prestaties en de deelname van alle lidstaten aan het programma te verbeteren ('widening participation') en in hoeverre defensie-opstapeling via het budget van Horizon Europe zou moeten worden gefinancierd.

---

⁵ Nederland neemt hiermee de vierde plaats in van EU-lidstaten die de meeste middelen uit Horizon Europe ontvangen.

⁶ https://www.rathenau.nl/sites/default/files/2026-04/TWIN-2024-2030_Rathenau_Instituut.pdf

De voortgang, in Coreper en de raads werkgroep onderzoek, over de openstaande punten is bepalend of een deelakkoord tijdens de Raad van 29 mei haalbaar is. Nadat de belangrijkste politieke knelpunten zijn weggenomen, moet er ook op technisch niveau voldoende ruimte zijn om zaken goed te organiseren, zodat het programma goed uitvoerbaar blijft. Hoewel Nederland het voornemen van het voorzitterschap steunt om een gedeeltelijke algemene oriëntatie te bereiken, benadrukt Nederland tegelijkertijd dat kwaliteit voor snelheid dient te gaan.

Krachtenveld

Tijdens voorgaande Raden werd het nieuwe voorstel voor Horizon Europe (2028-2034) breed verwelkomd. Veel lidstaten hebben – net als Nederland – vanaf het begin aangegeven dat de samenhang tussen het ECF en Horizon Europe nog niet duidelijk is en nadere uitwerking verdient, onder andere ten aanzien van het maken van strategische thematische keuzes voor de O&I-inzet. Hier heeft de afgelopen weken pas voortgang op plaatsgevonden. Vanwege de, op het moment van schrijven, nog andere openstaande punten hebben de meeste lidstaten nog niet duidelijk aangegeven of ze akkoord kunnen gaan met een gedeeltelijke algemene oriëntatie op het wetgevende kader voor Horizon Europe.

Raadsaanbeveling voor een EU-raamwerk voor wetenschapsdiplomatie (aanneming Raadsaanbeveling)

Toelichting agendapunt

De Raad zal naar verwachting een raadsaanbeveling⁷ over een EU-raamwerk voor wetenschapsdiplomatie aannemen. Onder de term wetenschapsdiplomatie vallen de directe of indirecte inzet van wetenschap, wetenschappelijke resultaten en wetenschappelijke samenwerking als voeding voor en ondersteuning van het buitenlandbeleid (*'science in and for diplomacy'*) alsook de inzet van diplomatie ter ondersteuning en bevordering van internationale samenwerking en wetenschappelijke vooruitgang (*'diplomacy for science'*).

Met deze aanbeveling beoogt de Commissie de lidstaten een basis te geven waarbij wordt samengewerkt om wetenschapsdiplomatie als instrument te benutten voor open en tegelijk veilige internationale samenwerking op het terrein van onderzoek, wetenschap en innovatie. De aanbeveling is mede ingegeven door de huidige geopolitieke ontwikkelingen, het feit dat buitenland- en veiligheidsbeleid en onderzoeks- wetenschaps- en innovatiebeleid een toenemende impact op elkaar hebben en het streven om internationaal open en veilig samen te werken op deze terreinen.

Nederlandse Positie

Nederland staat positief tegenover deze aanbeveling omdat het de lidstaten een basis biedt voor verdere samenwerking op dit onderwerp. Internationale samenwerking is essentieel voor onderzoek, wetenschap en innovatie en

---

⁷ Een raadsaanbeveling is niet juridisch bindend. Lidstaten kunnen er vanuit de eigen nationale kaders invulling aan geven.

wetenschapsdiplomatie kan, zeker in het licht van de huidige geopolitieke ontwikkelingen, instrumenteel zijn aan een open en veilige internationale samenwerking. Nederland zet reeds in op wetenschapsdiplomatie, onder meer via de netwerken van attachés op het gebied van wetenschap, onderzoek en innovatie op een aantal ambassades wereldwijd, een kennisgezant bij het ministerie van Buitenlandse Zaken en de wetenschapsdiplomatie instrumenten van NWO.

Krachtenveld

Binnen de EU is er een brede consensus over de relevantie van Europese samenwerking op wetenschapsdiplomatie als instrument in open en veilige internationale samenwerking op het gebied van onderzoek, wetenschap en innovatie. In dat licht is er breed draagvlak voor deze Raadsaanbeveling.

Diversenpunt

Op de agenda staat een diversenpunt over het aanstaande Ierse EU-voorzitterschap. Ierland zal een toelichting geven op de prioriteiten van hun EU-voorzitterschap.

Ruimtevaart (29 mei 2026)

EU-wet op de ruimtevaart

(Voortgangsrapportage)

Toelichting agendapunt

De Raad bespreekt het voortgangsrapport over het voorstel voor de verordening over de veiligheid, weerbaarheid en duurzaamheid van ruimtevaartactiviteiten in de Unie (EU Space Act). Tijdens het beleidsdebat wordt de Raad gevraagd kennis te nemen van de voortgang van de onderhandelingen en richting te geven aan de verdere uitwerking van de verordening.

Nederlandse positie

Het kabinet steunt de doelstelling van de EU Space Act om veiligheid, weerbaarheid en duurzaamheid in de Europese ruimtevaartsector te versterken. Tegelijkertijd acht het kabinet het van belang dat het uiteindelijke kader juridisch uitvoerbaar en proportioneel blijft en goed aansluit op bestaande nationale, Europese en internationale kaders.

Het kabinet vraagt in het bijzonder aandacht voor *governance* en autorisatie. Onder de VN-ruimteverdragen blijven internationale verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid, vergunningverlening en doorlopend toezicht primair bij lidstaten liggen. Het kabinet vindt het daarom essentieel dat nationale bevoegde autoriteiten hun verantwoordelijkheden effectief moeten kunnen blijven uitvoeren, zonder onnodige overlappende EU-procedures of dubbele verplichtingen.

Daarnaast pleit het kabinet voor een risico-gebaseerde en flexibele autorisatieprocedure, waarbij administratieve lasten voor overheden, bedrijven, mkb en kennisinstellingen beperkt blijven. Ook zet het kabinet zich in voor een

adequate defensie-uitzondering die nationale competenties op het gebied van veiligheid waarborgt.

Krachtenveld

Een groot aantal lidstaten is kritisch op onderdelen van het voorstel en heeft zorgen over de reikwijdte, *governance*, administratieve lasten, proportionaliteit en uitvoerbaarheid van de verordening.

Ruimte voor economische veiligheid (*Gedachtewisseling*)

Toelichting agendapunt

De Raad spreekt over de rol van ruimtevaart voor economische veiligheid en het versterken van het Europees concurrentievermogen. Naar verwachting zal de discussie ingaan op het belang van een sterke Europese ruimtevaartsector voor strategische autonomie, leveringszekerheid, innovatie en het verminderen van risicovolle strategische afhankelijkheden. Daarbij kan onder meer aandacht uitgaan naar kritieke technologieën, weerbare waardeketens, toegang tot de ruimte, dual-use toepassingen en het versterken van de Europese ruimtevaartindustrie.

Nederlandse positie

Het kabinet onderschrijft het belang van economische veiligheid en het gericht afbouwen van risicovolle strategische afhankelijkheden, met behoud van een open economie en een goed functionerende interne markt. Het kabinet ziet ruimtevaart als een strategisch domein en vitale infrastructuur, met grote maatschappelijke, economische en veiligheidsrelevantie.

Het kabinet steunt versterking van de Europese ruimtevaartsector, onder meer via innovatie, versterking van kritieke waardeketens, toegang tot de ruimte en een beter functionerende interne markt voor ruimtevaartdiensten. Daarbij acht het kabinet het van belang dat maatregelen proportioneel, risicogebaseerd en uitvoerbaar blijven, en goed aansluiten op bestaande nationale, Europese en internationale kaders. Ook benadrukt het kabinet het belang van een duidelijke rolverdeling tussen de Europese Commissie, ESA en lidstaten, het beschermen van sensitieve technologie en kennis, en het actief betrekken van bedrijfsleven en kennisinstellingen bij de verdere uitwerking.

Krachtenveld

Er bestaat brede steun onder lidstaten voor versterking van de Europese economische veiligheid en het verminderen van risicovolle strategische afhankelijkheden in kritieke waardeketens, waaronder in de ruimtevaartsector. Tegelijkertijd vragen verschillende lidstaten aandacht voor proportionaliteit, uitvoerbaarheid, *governance* en het behoud van een open economie en goed functionerende interne markt.

Diversenpunten

Het voorzitterschap zal een toelichting geven op het voorstel voor de verordening betreffende het EU Space Services Agency (EUSPA). Daarnaast zal de Ierse

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

delegatie een toelichting geven over de prioriteiten van het aankomend voorzitterschap. Tot slot presenteert de Directeur-Generaal van de European Space Agency (ESA) de vooruitgang met het programma European Resilience from Space (ERS), over ruimtevaart voor weerbaarheid, veiligheid en crisismanagement.

Ons kenmerk
DEIZ / 106340781

NON-PAPER BY THE BENELUX UNION

Joint priorities of Belgium, the Netherlands and Luxembourg on the Skills Portability Initiative¹

Introduction

The Benelux Union, an intergovernmental organisation bringing together Belgium, the Netherlands and Luxembourg, has placed cross-border mobility at the heart of its action, as a key driver of economic integration and the free movement of persons and services. In the context of sectoral changes, demographic shifts, and persistent labour and skills shortages across the EU, recognising qualifications and skills effectively is a strategic priority for competitiveness, social cohesion, and the green and digital transitions.

The Benelux Union welcomes the upcoming European Commission's Skills Portability Initiative. Actively engaged in the recognition of professional qualifications among themselves and with other EU Member States, the Benelux countries view this initiative as a timely opportunity to further advance their efforts. In the context of renewed calls for greater European competitiveness and deeper integration of the EU internal market, as highlighted in the reports by Mario Draghi and Enrico Letta, this initiative appears as an opportunity to modernise existing frameworks, remove unnecessary administrative barriers, and ensure that skills and qualifications are effectively recognised and fully utilised across borders, while maintaining quality standards and thereby strengthening mutual trust.

Close to 23% of all cross-border workers in the EU live in the Benelux countries and their neighbouring regions². As a result, border regions therefore risk missing significant economic and social opportunities if they fail to harness the full potential of cross-border labour markets. To stimulate cross-border mobility, coordinated support from the relevant ministries of neighbouring countries is indispensable for local and regional actors in border areas.

---

¹ Please note that possible projects mentioned in this non-paper which would imply working out or modifying (existing) legislation would always need the involvement and approval of the competent national administrations responsible for the recognition of professional qualifications.

² More than 400,000 of the 1.9 million cross-border workers in the European Union live in the Benelux+ area (Benelux countries and neighbouring regions in France and Germany) according to data compiled by the Secretariat General of the Benelux Union from the European Commission, IBA-OIE, INAMI and INSEE.

At the same time, a coherent, well-coordinated and effective European policy is essential, and the Benelux countries support the European Commission's efforts under the upcoming Skills Portability Initiative. They also stress the importance of allowing room for innovation and adaptation - where relevant and beneficial - to specific cross-border situation, particularly within regional cooperation frameworks such as the Benelux Union.

Concerning (higher) education, new initiatives should be fully coherent with existing European Higher Education Area (EHEA) instruments, notably the European Standards and Guidelines (ESG), the European Approach to Cross-border Quality Assurance (EA), Qualifications Framework (EHEA-QF), and the Lisbon Recognition Convention (LRC), as well as the Global Recognition Convention (GRC). Ensuring alignment with these frameworks is essential to guarantee transparency, trust, and the smooth recognition of both academic qualifications and qualifications giving access to regulated professions. The Multilateral Treaty on the Automatic Recognition of Higher Education Qualifications among the Benelux and Baltic countries represents a best practice that could be extended to the wider European region.

Action 1: Facilitate worker mobility through improved transparency of skills and qualifications, and digitalisation

The Benelux Union:

- **Welcomes and supports the European Commission's ambition**, under the upcoming Skills Portability Initiative, to facilitate worker mobility through greater transparency of skills and qualifications and enhanced digitalisation. Existing frameworks - such as the LRC, the GRC, Benelux cooperation in higher education, and also the European Qualification Framework (EQF) - already provide an important basis. The Benelux Union further calls upon the Commission to more explicitly differentiate between higher education and vocational education and training (VET), between diploma recognition and skills recognition, between regulated and non-regulated professions, and between formally and non-formally acquired skills. The Commission should take into account the existence of different portability regimes, depending on the type of qualifications or skills concerned.
- Underlines that a more **skills-oriented labour market** calls for the need of increasing transparency, transferability (between roles and sectors), recognition and trust in skills.
- Supports the **further development of centralised information**, such as the Your Europe platform, for skills transparency, integrating qualifications, micro-credentials and professional experience, and providing links to recognition procedures, competent authorities, and tailored guidance for regulated and non-regulated professions.
- Stresses the importance of stronger **links and interoperability between and with existing EU tools and systems**, notably Europass, national qualifications frameworks referenced to the EQF, and national skills languages that correspond with ESCO, ensuring that qualification information is systematically linked to skills taxonomies and includes micro-credentials, with sufficient tools to prevent fraud.
- Supports the **development of interoperable and verifiable digital credentials** for qualifications and professional skills - issued by recognised authorities, and easily shareable across borders - ensuring coherence with existing initiatives such as ESCO.
- Promotes strengthened **direct contacts and practical cooperation between competent actors and administrations**, building on best practices such as the Benelux Union's regional meetings

in sectors with high application volumes. In this context, the Benelux can serve as an **effective network of actors**, engaging stakeholders at all levels - from policymakers to qualification authorities and labour market representatives - and highlighting existing good practices, including cross-border regional projects that actively promote greater transparency of skills and qualifications.

Action 2: Facilitate, modernise and expand recognition processes for regulated professions (Directive 2005/36/EC)

The Benelux Union:

- Supports **targeted and proportionate amendments to Directive 2005/36/EC** to modernise recognition procedures for regulated professions, with a focus on increased use of digital procedures allowing for faster recognition procedures.
- Encourages, where possible, a **gradual extension of automatic recognition regimes**, including through common training frameworks and tests foreseen in Directive 2013/55/EU (amending Directive 2005/36/EC) but not yet implemented, particularly in professions facing acute labour shortages in strategic sectors or high cross-border mobility for instance through European pilot projects within the Benelux region and by exploring their application at Benelux level. In light of the experience gained at EU level, it would be assessed whether and to what extent further application at Benelux level would be appropriate.
- **Regarding the Internal Market Information (IMI) system**, the Benelux Union :
  - Calls for strengthened administrative cooperation through IMI, including improved exchanges of information and enhanced mutual learning among competent authorities.
  - Underlines the importance of ensuring timely and effective responses to requests submitted via IMI, in order to increase trust between administrations, with sufficient tools to prevent fraud.
  - Encourages the European Commission to continue its work on giving guidance to Member States on the proper use of the Alert Mechanism in IMI. Next to that, the possibility of interoperability of IMI with national systems/databases should be taken into consideration to make a more automated and user-friendly treatment of alerts possible for competent authorities.
- Invites the European Commission to further encourage the use of SOLVIT and to enhance its visibility across the European Union.

Action 3: Common rules to simplify procedures for the recognition of qualifications and skills of third-country nationals

The Benelux Union:

- Supports **greater transparency, at EU level, in establishing common procedural** rules for the recognition of third-country nationals' (TCN) professional qualifications, including clear timelines and transparent criteria.
- Encourages, at EU level, **early recognition and skills assessment** and takes into account the **challenges faced by Member States**, including difficulties with document authentication, language barriers, and the need to complement formal qualifications with skills-based

approaches. For professions where formal documentation is incomplete or unavailable, alternative assessment methods - such as skills tests, practical assessments, and validation of prior learning - are often in practice.

- Encourages **EU engagement with priority third countries** to enhance the authenticity, transparency, and trustworthiness of professional qualifications, in line with the principles of mutual trust and transparency arising from Directive 2005/36/EC, in case of regulated professions. With regard to the recognition of higher education qualifications, the Benelux Union also underlines the importance of relying on principles established in the LRC and the GRC.
- Stresses that **any new EU-framework should be fully coherent with existing EU migration instruments**, including the EU Talent Pool, the Blue Card Directive, and sector-specific initiatives, when attracting TCN with skills needed for strategic sectors, while respecting national rules regarding labour market admissions.

Conclusion

The Benelux countries support the European Commission's efforts to enhance the transparency of skills and facilitate the mobility of skilled workers across Europe - an essential step towards a more integrated and competitive internal market. Particular emphasis should be placed on what is already being advanced, or could further be achieved, at EU level to ensure coherent and effective solutions across Member States.

This objective is fully coherent with the Benelux Union's focus on the further development of its internal market and economic union, as set out in the 2008 Benelux Union Treaty, and with the priorities and lines of action as set out in its multiannual work programme 2025-2028 and its successive annual plans. In this context, the Benelux seeks to complement and support EU-level initiatives by contributing to stronger cross-border cooperation at all levels, in line with Article 2 of the Benelux Union Treaty.

Where necessary and of added value, the Benelux Union stands ready to play a pioneering role within the European Union - testing innovative approaches, helping to remove unnecessary barriers to labour mobility, and further strengthening mutual trust in each other's skills and (professional) qualifications. In doing so, the common Benelux priorities aim to support and contribute concretely to the broader objectives pursued at EU level.

Brussels, March 2026

Non-paper of FI, NL, PT, SE on the upcoming European Product Act

May 2026

Introduction

The European product legislation framework is one of the cornerstones of the Single Market. It enables the free movement of goods while ensuring a high level of consumer protection. A well-functioning and future-proof framework is essential to safeguard competitiveness and a level playing field across the Union, also vis-à-vis third-country operators. We support efforts to further strengthen it. Therefore, we welcome the Commission's initiative to revise the current product legislation framework. This will lead to a more consistent legal framework for products in the Single Market. The revision should result in a European Product Package, which includes i) a European Product Act (EPA) combining the New Legal Framework (NLF) and the Market Surveillance Regulation (MSR), and ii) a revised Standardisation Regulation. The latter should be part of the package, but kept as a separate regulation due to its scope and addressees (market operators and national authorities versus European Standardisation Organisations (ESOs)). Particular attention should be paid to ensure that the future framework remains proportionate and avoids unnecessary regulatory burden, especially for SMEs. The following principles should be guiding in the work ahead:

- 1. Make the framework future-proof.** It is important that the European product framework is updated and future-proof. Alignment with related EU product legislation, enhancing consistency and introducing clear, uniform definitions are therefore essential.
  - a. *Create alignment and consistency with other (sector specific) product-related legislation.*
    - o Establish EPA as the leading framework for product legislation, covering all products under EU harmonisation law and the General Product Safety Regulation (GPSR). Additionally, integrate and fully reflect the horizontal aspects of the GPSR within the upcoming EPA to simplify, clarify and reduce overlaps.
    - o Align the European product legislation as much as possible with recently updated product-related legislation, such as the Ecodesign for Sustainable Products Regulation, the Digital Services Act, and the new Union Customs Code. This provides clarity and legal certainty.
  - b. *Introduce common definitions across all product legislation.* Whenever possible, regulate horizontally while ensuring that essential sector specific requirements — such as traceability in the explosives sector — remain appropriately addressed and flexible.
  - c. *Equip the framework to accommodate modifications and resale of products after they are placed on the market.* This is especially important for refurbished and resold products (to support circularity), but also for products with a digital and/or software component. The conformity assessment module should also set clear rules on what parts of the refurbished or modified product need to be reassessed.
  - d. *Future-proof the European Standardisation System (ESS) that safeguards market-driven standardisation.* Over thousand harmonised standards need to be developed. The current ESS is not able to timely deliver these harmonised standards. Necessary is, among other things:
    - o (Digital) process improvements within the current ESS. This may be, among other things, achieved by improving the process of drafting the standardisation requests by involving the ESOs earlier on in the process and setting realistic deadlines for both the ESOs and the Commission.
    - o The consideration of allowing for the possibility of granting temporary status to other documents — such as technical specifications or (inter)national standards — in appropriate and justified cases, with a view to supporting the presumption of conformity pending the availability of harmonised standards. Aligning with international standards should be the default. Departing from the international first principle should only be possible in very exceptional and limited cases.
- 2. Further enhance the use of digital tools and cooperation .** It is essential to identify opportunities to improve data exchange and make better use of digital tools — such as the Digital Product Passport (DPP) and the EU Customs Data Hub — and to enhance cooperation at the European level.
  - a. *Improve data exchange among authorities and between authorities, platforms and businesses.* This includes exploring better use and interoperability of systems, such as the Information and Communication System for Market Surveillance and the Safety Gate.

Consider streamlining EU data systems to avoid fragmentation and to reduce administrative burdens for MSAs and economic operators.

- b. *Promote digitalisation of product information.* Integrate a uniform DPP as a horizontal element in the EU Product Act for all harmonised and non-harmonised products, in line with the digitalisation measures under Omnibus IV on digitalization. The DPP should i) lower administrative burden for businesses, ii) facilitate consumer information, iii) contain all relevant compliance information for market surveillance, and iv) be user-friendly and interoperable.
- c. *Maintain the CE marking.* The CE mark serves as a well-established and recognizable reference for consumers. Currently, there is no alternative. For now, the physical CE marking should be preserved. In the future, it should be examined if and how the CE marking and the DPP can be integrated.
- d. *Explore options to increase cooperation between National Standardisation Bodies (NSBs) and cluster expertise of National Accreditation Bodies (NABs).* Increased thematic or regional coordination between individual NSBs within the EU could be assessed. For NABs it can be examined to what extent clustering of expertise is possible.
- e. *Strengthen cooperation between national Market Surveillance Authorities (MSAs), for example through an EU Market Surveillance Authority (EUMSA).* It is important to further clarify and justify the mission, mandate and financing of the EUMSA to prevent overlap with the responsibilities of national MSAs. The EUMSA can provide added value when it comes to improving data exchange between authorities, tackling e-commerce from third countries and improving cooperation with national MSAs, the Administrative Cooperation Groups and the new EU Customs Authority.

3. Further level the playing field in the Single Market. A level playing field across the Single Market is essential for fair competition and consumer protection. European businesses express severe concerns about the level playing field, especially due to the large inflow of products from third countries (e-commerce). Addressing this challenge requires urgent and decisive action at the EU level. Moreover, differences persist regarding the quality of notified bodies (nobos) and NABs within the EU.

- a. *Professionalise the role of the authorized representative.* Take measures to ensure uniform application and enforceability of article 4 of the MSR by, for example, a database or EU registration system, and examine whether the scope should be extended to all product categories that are covered by the MSR.
- b. *Reassess the responsibilities of different actors in the chain, especially online platforms.* For example, increasing the obligations of online platforms to i) ensure product compliance before listing a product on their platform, ii) validate the presence and functioning of an authorized representative, and iii) strengthen their responsibility in product recall processes.
- c. *Strengthen the level playing field to ensure a high-quality conformity assessment and accreditation system across the Union.* This is necessary to prevent shopping around by businesses and nobos. This should be done by:
  - o Making accreditation mandatory in the NLF, with exceptions limited to clearly defined and exceptional cases. Currently, there is too much room for exceptions, which results in disparities in the quality of nobos.
  - o Assessing and improving the peer evaluations for NABs. It is important that the Commission takes an active role in the general functioning of accreditation bodies and stays in close contact with European Accreditation.

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat
Ter info aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Auteur

**TER BESLISSING
Datum aangemaakt**

nota
TER BESLISSING

Geannoteerde Agenda Raad voor
Concurrentievermogen 28-29 mei 2026

Kenmerk
DEIZ / 106153226

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

Aanleiding

Op 28 en 29 mei 2026 vindt de formele Raad voor Concurrentievermogen (RvC) plaats in Brussel. Deze Raad staat in het teken van de onderdelen 1) interne markt & industrie, 2) onderzoek & innovatie en 3) ruimtevaart. Bijgevoegd vindt u ter ondertekening de geannoteerde agenda (GA) die beide Kamers informeert over de Raad en de Nederlandse inzet. U verstuurt de GA mede namens MOCW voor het onderdeel onderzoek & innovatie.

Geadviseerd besluit

- U kunt akkoord gaan met de Nederlandse inzet voor de RvC en beide Kamerbrieven ondertekenen.
- U kunt akkoord gaan met het verzenden van het non-paper over de Europese Product Act naar de Kamers.

Kernpunten

- Op 28 mei staat het onderdeel Interne Markt en Industrie op de agenda. De agenda bestaat uit een beleidsdebat over de Industrial Accelerator Act, een beleidsdebat over het 28ste Regime, een gedachtewisseling over de impact van de crisis in het Midden-Oosten op de toerismesector en worden Raadsconclusies aangenomen over duurzaam en competitief toerisme voor de toekomst. Tot slot vindt er nog een lunchdebat plaats over de uitdagingen van de Chemiesector.
  - Tevens maakt u van de gelegenheid gebruik om de Kamers te informeren over het non-paper over de Europese Product Act. Nederland zet met het non-paper in op drie overkoepelende thema's: modernisering van het wetgevend kader, digitalisering en verbetering van Europese samenwerking, en versterking van het gelijk speelveld. Centraal staat het verminderen van de regeldruk.

- Ook deelt u het non-paper over het aankomende EU Skills Portability Initiative. Het Skills Portability Initiative draagt ertoe bij dat het vrij verkeer van personen en diensten op de interne markt wordt bevorderd. In het non-paper wordt opgeroepen om in de Commissievoorstellen rekening te houden met de nationale bevoegdheden rondom arbeidstoelating en de complexiteit van de huidige erkenningssituatie, waarin onderling vertrouwen centraal staat en interoperabiliteit met bestaande initiatieven van belang is.
- De RvC van 29 mei staat in het teken van 1) Onderzoek & Innovatie en 2) Ruimtevaart. De minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap (OCW) is voornemens deel te nemen aan de Raad voor het O&I-deel. Dit deel van de geannoteerde agenda is opgesteld door het ministerie van OCW in samenwerking met de directie Innovatie (I), meer specifiek voor het onderdeel Horizon Europe.
  - M.b.t. Onderzoek en Innovatie staat op de agenda de aanname van een algemene oriëntatie op Horizon Europe en een EU-raamwerk voor wetenschapsdiplomatie.
  - M.b.t. Ruimtevaart staat er een beleidsdebat over de EU Space Act op de agenda. Ook zal er worden gesproken over ruimtevaart en economische veiligheid.